

KESK-AASIA KOBRA (*Naja oxiana*) MÜRGI TSÜTOTOKSIIN-I JA TSÜTOTOKSIIN-II MÕJU EESNÄÄRME KASVAJA RAKKUDELE

Autor: Jelena Knjazeva
Juhendajad: Jüri Siigur, KBFI
Mari Samel, KBFI
Kaasjuhendaja: Lilian Järvekülg, TTÜ

LÜHIKOKKUVÕTE

Vähki haigestumine ja selle ravi on tänapäeval üks tõsisemaid probleeme, mis on seotud sellega, et puuduvad endiselt efektiivsed ravimid metastaseerunud vähivormidele.

Kuna maomürkidest on leitud valke ja peptiide, mis võivad takistada vähirakkude paljunemist, käivitada apoptoosi ja pärssida kasvaja rakkude liikuvust ning lähtudes samuti probleemi aktuaalsusest, käesolevas töös uuritakse Kesk-Aasia kobra (*Naja oxiana*) mürgist eraldatud tsütotoksiine (CT1 ja CT2). Toksilist toimet hinnatakse rakkude elulemuse ja liikuvuse inhibeerimise kaudu inimese androgeen-sõltumatu eesnäärmevähi rakuliinile (PC-3). Lõputöö põhiliseks eesmärgiks on uurida *N. oxiana* mürgist eraldatud tsütotoksiinide (CT1, CT2) mõju PC-3 rakkudele ning määrata sõltuvus toksiinide kontsentratsioonist.

Töö koosneb kahest peatükist. Esimeses peatükis antakse ülevaade pahaloomulisest kasvajast, lähemalt vaadeldakse eesnäärme kasvajat ja eesnäärmevähi rakuliini PC-3. Kirjeldatakse kobra mürgist eraldatud tsütotoksiine (CT1, CT2), nende toimet eesnäärme kasvaja rakkudele.

Teises peatükis kirjeldatakse kasutatud materjale ja katsete meetodikat ning kolmas peatükis antakse ülevaade katsete tulemustest tabelite, joondiagrammide ja rakkude piltide kujul.